

ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОСТІ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА ОБРОБКИ НАСІННЯ РІДКИМИ ОРГАНІЧНИМИ ДОБРИВАМИ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Т.В. Панченко, В.М. Ткачук

Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

e-mail: tranchenko@mail.ru

Отримання стабільної та високої врожайності пшениці озимої завжди актуальне для різних регіонів України. В умовах високої вартості добрив за їх внесення необхідно приділити увагу альтернативним способам забезпечення рослин елементами живлення, особливо для ведення сільського господарства на основах органічного землеробства.

Одним з таких способів є передпосівна обробка насіння мікорбіологічними препаратами. Молоді рослини з обробленого насіння краще ростуть і розвиваються, стійкіші до несприятливих зовнішніх умов, швидше і раніше дозрівають та забезпечують вищу врожайність і якість зерна. Останнім часом набуває популярності обробка насіння такими рідкими органічними добривами, як Гумісол, Планта-Віта, Ярос, Ріверм, ЛистФорте тощо.

Дослідження з препаратами Ярос і Ріверм, що є витяжками з біогумусу, проводилися в умовах центрального Лісостепу України на базі дослідного поля навчально-науково-дослідного центру (ННДЦ) Білоцерківського НАУ. Особливістю цих препаратів є не тільки вміст макро- та мікроелементів, але й наявність корисної бактеріальної мікрофлори – 2-5 10^9 колоній. До складу даної біоти входять стретоміцети, фосфатмобілізувачі, целюлозоруйнівні, ольгонітрофіли, азотобактер, амоніфікатори, нітрифікатори, автохтонні, нокардія. Це корисні бактерії, які не мають прямого впливу на рослину, але завдяки тому, що знаходяться в зоні ризосфери кореня, прискорюють процеси розкладання поживних решток, засвоюють азот повітря, який після своєї загибелі залишають рослинам, розкладають важкодоступні сполуки фосфору.

Але, на жаль, більшість цих помічників гине при попаданні на них сонячного світла, тому обробку насіння варто проводити в темному приміщенні. Насіння необхідно обробляти безпосередньо перед сівбою, можна поєднувати з обробкою його фунгіцидами.

Дослідження проводили в 2012–2015 рр. на чотирьох сортах пшениці озимої (Подольнка, Золотоколосо, Поліська 90, Гном). Обробку насіння органічними рідкими добривами з нормою 200 г/т проводили одночасно з протруєнням Вітавакс 200 ФФ – 2,5 л/т.

Попередник соя на зерно. Обробіток ґрунту поверхневий у два сліди БДТ-7. Передпосівний обробіток проводили АГ-3 «Борекс» на глибину 3–5 см.

Облік урожайності сортів пшениці озимої (рис. 1) показав, що обробка насіння рідкими біологічно-активними органічними добривами сприяє зростанню врожайності на 5,4-9,8%. Кращою була реакція на обробку насіння у сорту карликового типу Гном, в якого урожайність зростала в середньому на 4,7 ц/га. Найменшу реакцію на обробку має сорт Поліська 90, в якого урожайність становила 53,6 ц/га порівняно з контролем (50,7 ц/га).

Відмічено також зростання кількості клейковини в зерні досліджуваних сортів. Найбільша її кількість за період досліджень у сорту Подольнка за обробки насіння рідким добривом Ріверм – 28,7%, що на 3,4% вище, ніж на контролі без обробки.

Обробка насіння пшениці озимої рідкими органічними добривами є одним із недорогих безпечних для довкілля, рослин, біоти ґрунту способів впливу на врожайність та якість зерна, який необхідно впроваджувати в умовах виробництва.

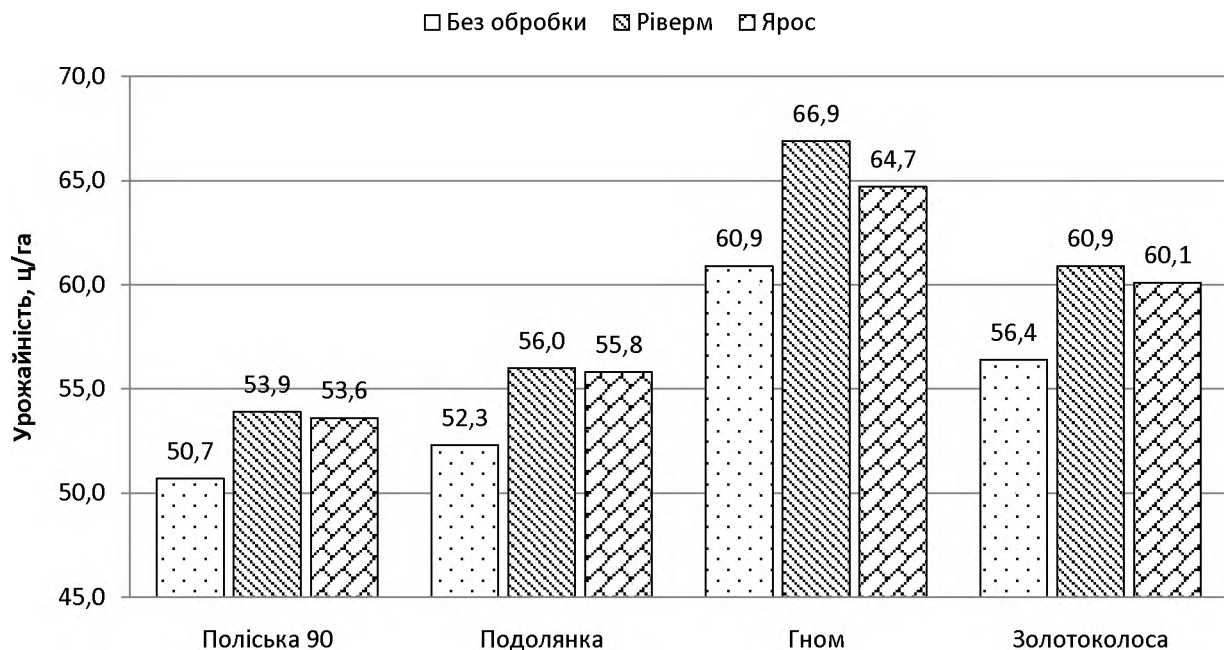

Рис. 1. Урожайність сортів пшениці озимої за обробки насіння рідкими органічними добривами, ц/га

УДК 635.75-021.25:631.53.04(477.4)

ОСОБЛИВОСТІ ПОЛЬОВОЇ СХОЖОСТІ ПЛОДІВ КОРИАНДРУ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТУ, СПОСОБІВ СІВБИ ТА НОРМ ВИСІВУ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

І.А. Покотило, Ю.В. Федорук

Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

e-mail: Pokotulo@mail.ru

Введення коріандру в сівозміну зони Центрального Лісостепу дасть змогу покращити економічний рівень галузі рослинництва, спрогнозувати перспективу більшої стабільності сучасних сівозмін і їх біологічної відповідності вирощуваним культурам, використати коріандр як добрий попередник для пшениці озимої та інших важливих сільськогосподарських культур.

Визначаючи роль та вплив досліджуваних факторів (сорт, ширини міжрядь, норм висіву) та тривалості міжфазного періоду «сівба-сходи» на польову схожість коріандру, необхідно знати кількість води, яку плід має увібрати від своєї маси для набубнявіння, адже це може мати зв'язок з кількістю її у ґрунті та з конкуренцією за неї плодів, висіяних за різних схем розміщення з урахуванням ширини міжрядь та норм висіву.

Для набубнявіння плоди коріандру вбирають 120–130% води від своєї маси. Більш щільне розміщення в рядку створює між ними певну конкуренцію за вологу для набубнявіння. За звуження міжрядь і однакових норм висіву змінюється кількісно-просторове розміщення плодів, і таким чином створюються різні умови для використання вологи з ґрунту. Збільшення норми висіву за однакової ширини міжрядь змінює щільність розміщення плодів на одиниці площі, що знову ж таки посилює конкуренцію за вологу для набубнявіння і проростання.

Проблеми технології вирощування коріандру вивчались небагатьма вітчизняними вченими, які в основному займались селекцією, удобренням, захистом рослин від бур'янів.